

NAŠ STENČAS

**Pred zaključkom javne razprave
o dopolnitvi in spremembah
statuta SZDL Slovenije**

Poglobljanje vsebine, metod in oblik delovanja

Na volilni seji RK SZDL Slovenije, ki je bila 17. decembra 1979, so bila po celoviti razpravi o uresničevanju znane Titove pobude o kolektivnem delu, odločanju in odgovornosti s statutarnim sklepom na novo urejena nekatera vprašanja, ki se tičejo organiziranosti ter odnosov med posameznimi organi in se tičejo zlasti vloge in položaja predsedstev konferenc SZDL, njihovih izvršnih odborov, letnih programskih sej konferenc.

Hkrati je bila ustanovljena in izvoljena statutarna komisija, ki naj bi do prve letne programske seje RK SZDL Slovenije pripravila delovni osnutek sprememb in dopolnitev Statuta SZDL Slovenije glede nekaterih drugih vprašanj, glede katerih so bila na seji oblikovana tudi temeljna izhodišča za delo statutarne komisije.

Med drugim je bilo ugotovljeno, da temeljna izhodišča in vsebina Statuta pomenijo dobro podlago tudi za nadaljnje poglobljanje vsebine, metod in oblik delovanja organizacij SZDL; gre torej predvsem za razjasnitev, jasnejšo opredelitev posameznih institucij in odnosov, ki jo zahteva sama praksa. Hkrati je bilo ugotovljeno, da iz široko sprejete Titove pobude o kolektivnem delu, odločanju in odgovornosti izhajajo nekateri poudarki glede načina frontnega ter množičnega političnega delovanja v SZDL, ki po vsebini zahtevajo tudi nekoliko drugačno opredelitev posameznih odnosov v organih SZDL ter med njimi. Glede statutarne razdelave teh vprašanj pa je treba predvsem zagotoviti, da se kolektivno delo in odgovornost pojmuta širše, vsebinsko, kot poglobitev in zagotovitev večje učinkovitosti družbenih naporov za demokratizacijo procesov političnega in samoupravnega odločanja. Na tej, širše pojmovani podlagi naj bi delovno oblikovali take predloge dopolnitve ter sprememb statuta, ki bodo še v večji meri omogočale ter po svoje tudi spodbujale pripravljenost in aktivnost delovnih ljudi za razreševanje vseh družbenih vprašanj ter oblikovanje jasnih političnih stališč v SZDL za to aktivnost, spodbujale večjo in bolj usklajeno dejavnost vseh frontnih organizacij, prispevale k oblikovanju še bolj življenju približanih programov delovanja naših organizacij, zagotavljale večjo javnost ter odgovornost v delovanju organov SZDL ter njihovo prodornejšo usmeritev pri razreševanju ključnih družbenih vprašanj v delegatskem sistemu.

Vse to je narekovalo potrebo, da se k dopolnitvam statuta pristopi restriktivno: dopolnjevali in spreminjali naj bi samo tisto, kar ovira ali otežuje uresničevanje Titove pobude ter z ustavo opredeljene vloge SZDL, hkrati pa skrbno proučili in po potrebi dopolnili statut tudi tam, kjer se pokaže, da bi drugačne statutarne rešitve bistveno prispevale k poglobljanju demokratizacije odnosov znotraj SZDL ter zagotavljanju trdnije frontne povezanosti na vseh ravneh njene organiziranosti in k večji učinkovitosti v njenem delovanju znotraj političnega in posebej delegatskega sistema.

Na tako opredeljenih izhodiščih je bil v statutarni komisiji pripravljen delovni osnutek za dopolnitev statuta, ki je bil obravnavan tudi

na seji predsedstva RK SZDL. Na letni programski seji RK SZDL Slovenije dne 21. januarja 1981 je bil sprejet sklep, da se to gradivo sprejme kot osnutek dopolnitev in sprememb Statuta SZDL Slovenije, ki naj se vsestransko oceni še v javni razpravi. Razprava je potekala od začetka februarja do konca aprila leta 1981.

**V počastitev 40-letnice
ustanovitve OF**

Pevski zbor, dolg 35 kilometrov

V Ljubljani je bila že aprila 1941, komaj dva tedna po okupaciji, rojena Osvobodilna fronta slovenskega naroda, organizacija, v kateri se je slovensko ljudstvo borilo za narodno in socialno osvoboditev.

V nemočnem besu, da bi zlomil vseljudski odpor, je okupator v noči na 23. februar 1942 obdal uporno mesto z žico in bunkerji in ga tako spremenil v koncentracijsko taborišče. Ljubljana — mesto heroj, ki je bila okupirana 1.493 dni, od tega 1.170 dni obdana z bodečo žico, se je ves ta čas borila, žrtvovala, podpirala partizane in nazadnje dočkala svoj zmagovalni dan osvoboditve, 9. maj.

»Pot spominov in tovarištva« predstavlja 34 km dolg drevored okrog mesta, ki sicer še ni dokončan, po katerem bo 24. aprila ob desetih dopoldne približno 55.000 pionirjev in mladincev ljubljanskih osnovnih in srednjih šol sklenilo živi obroč in s pesmijo na ustih pričakalo štafeto mladosti.

Poleg pionirskega pohoda po poteh spominov in tovarištva bo 24. aprila ob pol dvanajstih dopoldne v Kompasovi galeriji na Titovi cesti otvoritev razstave v počastitev 25-letnice Pohoda po poteh spominov in tovarištva. Svoja olja in akvarele bo razstavljal nekdanji partizanski kurir Franc Cegnar.

Ob štirih popoldne pa bo dan zaključila revija mladih kolesarjev, ki se bodo peljali od živalskega vrta, po trasi poti spominov in tovarištva, do draveljske osnovne šole, kjer stoji spomenik padlim kolesarjem. Na reviji bo sodelovalo več kot 200 mladih.

25. aprila bo Avtomoto društvo Zvezda organiziralo rally »Ob žici«, 27. aprila, ob praznovanju 40-letnice Osvobodilne fronte in vstaje slovenskega naroda, pa bo osrednja kulturna prireditev v Domu Ivana Cankarja, kjer bo že od 23. aprila odprta razstava Osvobodilne fronte v Ljubljani »Država v državi«. Istega dne bo »Partizan« Vič organiziral tudi II. tek OF.

Najpomembnejša prireditev pa je vsekakor 25. jubilejni množični pohod po poteh spominov in tovarištva, za katerega so letos organizatorji pripravili kar dva starta in štiri različno dolge proge. Prvi start je pri ljubljanski opekarini na Viču. Proga, dolga 8 kilometrov, nato zavije proti severu po Poti spominov in tovarištva in gre do Kosez.

Druga proga, dolga 6 kilometrov, se začne z istim startom, potem pa zavije proti jugu, prečka železniško progo in nadaljuje pot preko Tržaške ceste do Murgel in po Poti spominov in tovarištva do Opekarske ceste, kjer se pridruži tretji poti, dolgi 12 kilometrov.

Le-ta se začne na drugem startnem mestu, na križišču cest ob Ljubljani v Fužinah. Pot se nadaljuje ob Ljubljani proti jugu, mimo Spodnje Hrušice, Golovca, Londona, po Jurčkovi poti, prek novih mostov čez Ljubljanico in Mali graben. Tu se združi s prej navedeno traso. Skupaj potem tečeta od Mivke do Trga revolucije.

Z drugega starta pa 18 kilometrov dolga trasa zavije na vzhod, proti Polju, pelje pod železniškim podhodom, zavije proti severu po Poti spominov in tovarištva, nato pa proti Novim Jaršam, prečka Smartinsko cesto, gre mimo Žal in Gramozne jame po Poti spominov in tovarištva do Kočbekove ulice. Tam prečka Titovo cesto, gre po Hubadovi in Slovenčevi ulici preko kamniške proge, po Djakovičevi mimo Avtoobnoye ter mimo novega naselja v

Šiški in Kosez, kjer se združi z osemkilometrsko progo. Skupaj gresta potem do Večne poti, prek Rožnika, mimo Mosteca čez Šišenski hrib ter se po Jakopičevem sprehajališču in po Cankarjevi in Beethovnovi ulici končata na Trgu revolucije.

Tod se bodo na slovesnosti razen udeležencev pohoda zbrali tudi nosilci praporov družbenih organizacij in društev ter domicilnih enot. Vsem zbranim predvojnimi in medvojnimi aktivistom ter aktivistom osvobodilne fronte, socialistične zveze delovnega ljudstva in brigadirjem bo spregovoril slavnostni govornik tovariš Marjan Orožen.

Poleg tekmovalnega dela prireditve pohoda po poteh spominov in tovarištva, partizanskega marša za moške in ženske ekipe ter teka prijateljstva bo naslednji dan, 10. maja, še kolesarski maraton Alpe-Adria, 16. in 17. maja pa rally Saturnus za republiško in državno prvenstvo.

Odbor za pohod po poteh partizanske Ljubljane skupaj z drugimi organizatorji poziva vse delovne organizacije ter delovne ljudi in občane, naj se v čimvečjem številu udeležijo navedenih prireditev.

Vida Petrovčič

Leto jubilejev

27. marec 1941 — dan, ko so jugoslovanski narodi protestirali proti pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu;

1. april — dan mladinskih delovnih brigad;

15. april — dan železničarjev, leta 1920 spopad železničarjev z orožniki na Zaloški cesti;

27. april — ustanovitev OF, leta 1941 ustanovitev Osvobodilne fronte slovenskega naroda;

1. maj — praznik dela, mednarodni praznik dela;

9. maj — osvoboditev Ljubljane, leta 1945 osvobodeno glavno mesto SR Slovenije;

15. maj — dan zmage, leta 1945 konec druge svetovne vojne;

25. maj — dan mladosti, rojstni dan maršala Tita;

4. julij 1941 — dan borca, poziv KPJ k oboroženemu upor;

22. julij 1941 — dan vstaje slovenskega naroda.

Vsi ti datumi predstavljajo razna zgodovinska obeležja iz naše polpretekle zgodovine. Predstavljajo mejnike v borbi naših narodov in narodnosti. Predstavljajo boj delavskega razreda za posamezne delavske pravice, boj za narodov obstoj, boj za svobodo in enakopravnost, boj za osnovne človekove pravice, boj proti izkoriščanju in ne nazadnje za pravico odločanja.

Komu so namenjeni prazniki?

Starejšim, da obujajo spomine na preteklost, na prehojeno revolucionarno pot ali nam mlajšim, da nas opozarjajo na dejstvo, da bitka še ni dobljena?

Vseml! Zato, ker so ti prazniki naši, predstavljajo del naše zgodovine, zato je naša dolžnost, da jih spoštujemo in cenimo.

Ob letošnjem praznovanju tako pomembnih obeležij iz naše polpretekle zgodovine ugotavljamo, da prvič obujamo spomine sami, brez našega tovariša TITA. Vemo in zavedamo se, kolikšen je bil njegov prispevek kot stratega v oboroženi vstaji in boju. V povojnem obdobju kot državnika, ki ga je cenil ves svet. Zato je naša dolžnost, da ohranjamo in spoštujemo mejnike naše revolucije, s tem bomo izkazali največje spoštovanje in hvaležnost tovarišu TITU za ves njegov prispevek, ki ga je vložil za dobro vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Ivan Gorenc